

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

De esu carniū, oratio prior

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

PLVTARCHI

DE ESU CARNIVM, O-

ratio prior.

V vero quæris, qua ratione in-

ductus Pythagoras esu carni- um abstinerit. At ego miror quomodo affectus, quo ani- mo, qua ratione impulsus ho- mo ille fuerit, qui primus ore suo tangere cadaver, & mortui animalis carnes gustare aggressus, mortuoi u corporum ac simulacrorum mensas proposuit, ac pro obsonio & alimento habuit membra, quæ modo mugiebant, vocem edebant, mouebantur, & vide- bant. Quomodo oculi sustinere conspectum car- dis, cum animal iugularetur, pelle spoliaretur, in frustra secaretur? quomodo odorem nares tulerunt? qui gustatum non auertit inquinatio, aliena tan- gentem vlcera, lethaliumq; vulnerum succos & faniem haurientem? Figmentu est hoc & fabula: Veller a reprobant: carnes verubus quoq; in ipsis Mugitum edebant assa, crudaq; boabam. Atqui cœna hæc vere est monstrosa, esurire aliquæ adhuc mugientia animalia. & docere iis vesci, quæ viuunt adhuc, & vocem edunt, ac disponere condiendi, assandi, apponendiq; modos. Is querendus fuit, qui primus ista cepisset, non qui sero tandem ab iis destitisset. Enimvero primi isti, qui carnibus vesci sunt aggressi, omnem fortasse culpam in ino- piam reiecerint. non enim cupiditatibus iniustis capti, & intercopiam omnium rerum libidine e- lati ad voluptates quæ à natura & locietate animã- tiu essent alienæ prouecti eo se contulerunt. Qui- bus si in præsentia sensus & sermo daretur, haud dubie sic nos compellat ear: O beati, qui hodie vi- uitis, & diis cari, quale vobis contigit æuum, qui omnium rerum abundantia forte oblata perfrui- mini? quam multa vobis nascuntur, quam locuples rerum vobis vindemia? quantum è campis diuitia rum, quantas è stirpibus voluptates percipitis? ita quidem vt potiri illis & luxuriare vobis absq; vlla pollutione detur? Nos autem tristissima excepit & apprime terribilis ætas, cum in immensam atque difficilissimam primi ortus incidissemus inopiam. Adhuc cœlum occultabat aer ac stellas, turbido & penetratu difficili humore confusas, igniq; & ven- torum astibus. nondum suo loco Sol fixus hæse- rat, nondum certum conficiebat cursum, nondum ortus eius occasusq; definitis distinguebantur li- mitibus: neque suis statis conuersionibus frugife- ra tempestatum anni interualla discernebantur. Tum terra fluminum incompositis eluuiis vastata erat: multa ob paludes informia, cœno alto, saltu- bus infrugiferis & syluis erant inculta. Imo ad pro- ducendos mites fructus, ad artem culturæ nullum suppetebat instrumentum, nulla sapientie machi- na. neq; fames moram patiebatur, neq; anniuer- sarium tempus femens facta expectabat. Quid er- go mirum, si animaliu carnib. vñ sumus præter na- turã eo tempore, quo cœnum edebatur, & cortex vorabatur ligni, & gramæ iuueire virës, aut radicẽ alicui herbe fortunatũ putabatur, q; vero glãdẽ gustassẽt aq; comedissẽt p voluptate choros circa quercũ aliq; aut fagũ duxerãt, vitæ datricẽ eã, matricẽ, nuuicẽq; appellantes?

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΦΑΓΙΑΣ

λόγος α.

Αλλὰ σὺ μὲν ἔρωτάς τινι λόγῳ Πυθα- γόρας ἀπέχετο σαρκοφαγίας· ἐγὼ δὲ θαυμάζω καὶ τίνι πάθει καὶ ποίᾳ ψυχῇ ἢ λόγῳ ὁ πρεσβύτερος αἰ. δεσποτος ἤφατε φό- νου σόματα, καὶ τεθνηκότος ζώου χείλε- σι, πωροσθήφατο σαρκός· καὶ νεκρῶν σωμα- των καὶ εἰδῶλων πωροσθήφωρος βαπέζας ὄφα καὶ ἔσφα καὶ πωρο- σέπει εἰπεῖν τὰ μικρὸν ἐμπαροσθεν βρυχώματα μέρη καὶ φητὴ γέ- μα καὶ κινέματα καὶ βλέποντα· πῶς ἢ ὅτις ἔσφα κενε τὸ φό- νου σφαζομένων, δεσπομένων, δεσμελιζομένων πῶς ἢ ὅσφρη- σις κενε τὸ ἀποφραν πῶς τὸ γαστρὸν οὐκ ἔπεσρεφεν ὁ μολυ- σμὸς ἐλκῶν φάουσαν ἀλλοτείων, καὶ φραμῶν φασασίμην χυμοὺς καὶ ἰσῶρας ἀπολαμδύσαν.

Εἰρπον μὲν ῥινοί, κρέα δὲ ἀμφὶ ὄβελοῖσ' ἐμμερόφ. Ὁσπάλια τε καὶ ὠμά. βοῶν δὲ ὡς γίνετο φωνή. τὸ πλάσμα καὶ μῦθος ἐστὶ, τὸ δὲ γε δεῖπνον ἀληθὲς τε- ρατώδες, πεινᾶν πινᾶ τῆς μυκωμάτων ἔπ, καὶ διδάσονται ἀφ' ὧν δεῖ βέβροσθα ζώντων ἐπὶ καὶ λαλοῦντων, δεσποτῶ- μάρον ἀρτύσις πινᾶς καὶ ὀπήσις καὶ πωροσθέσις. τὸ πον ἔδει ζητεῖν τὸν πωροσθὸν δεσπομάρον, οὐ τὸν ὄφει παυσάμαρον. ἢ πῶς μὲν πωροσθὸς ἐκείνοισ' ἐπιχρήσασαι σαρκοφαγεῖν τῶ ἀγίαν αἰ εἰποι πᾶσαν καὶ τὸ ἀποείδν. ἔ γδ ἐπιθυμίας αἰμοῖσι στυ- διάροντες, ὁσδὲ ἐν πωροσθῶ πινᾶ ἀνάχων ὄβελοσάντες, εἰς ἡδονὰς πωροσθὸν φύσιν ἀσυμφύλοισ' ἐπὶ τῶτα ἦλλον, ἀλλ' εἰ- πινεν αἰ, ἀθήσιν ἐν τῶ παρόντι καὶ φωνῶ λαβόντες· ὠ μα- κέριοι καὶ θεοφιλέσ' οἰνωῶντες ὑμεῖς, οἷς βίου λαχόντες ἀγῶνα κερποῦσθε καὶ ἐμεσθε κληῖρον ἀγαθῶν ἀφρονον, ὅσα φύεται ὑ- μῖν, ὅσα φραῖται, ὅσων πλεῖτον ἐκ πεδίων, ὅσας ἀπὸ φυτῶν ἡδονὰς, ἀδὲ βροσθεσθᾶ παρῆσιν ἔξεσιν ὑμῖν καὶ φραῖται μὴ μαι- νομάροισ'. ἡμας δὲ στυ. δεσποτάτον καὶ φωροσθῶτατον ἐδέξατο βίου καὶ χρόνου μέροσ, εἰς πολλῶν καὶ ἀμῆχρον ἐκπεσόντας ὑπὸ τῆσ πωροσθῆσ ἡμέσισ ἀποείδν. ἐπὶ μὲν ἔρεσιν ἔκρυ- πτεν ἀπρ, καὶ ἀστρα φολερῶ καὶ δυσπατωῦτι πεφωροσθῶ ὑγρῶ καὶ πυρῶ, καὶ ζάλασ ἀνέμην. ὁσδὲ πω δὲ ὁ ἥλιος ἰδρυτο ἀ- πλαιῆ καὶ βίβαον ἔχων δρόμον, ἦσ καὶ δύσιν ἔκεμε πωεί σῶ. ἦ γὰρ αἰτῆσ ὀπίστω κερποφροσθῶσιν ἐπιερέφασ κέλυκασ φε- φαίοσιν ἀρεσι. γῆ δὲ ὄβελοσ ποταμῶν ἐκβολῶσ ἀπάκτων, καὶ πολλὰ λίμνασιν ἀμορφα, καὶ πηλοῖσ βαπέσι καὶ λόχμοσι ἀ- φροσθῶσ καὶ ὄλασι δὲ καὶ γέλωσ. φωροσθὸ δὲ ἡμέρων κερπῶν, καὶ τε- χνῆσ ὄργανον ὁσδὲν, ὁσδὲ μῆχρη σφῶσῶσ. ὁ ἰ λιμὸσ οὐκ ἐδί- δου χρόνον, ὁσδὲ ὄρεσ ἐτήσῶσισ ἀπὸρεσ ὡν τότε ἀνέμμε. πῆ θαυμασῶν εἰ ζῶων ἐχρησάμεθα σαρκῶ πωροσθῶ φύσιν, ὅτε ἰλιεσ ἦ- ἀπῆσ καὶ φλοῖοσ ἐβρωσθῆ ζύλου, καὶ ἀχρωσθῶν βρεῖν βλασάσῶ- σαν, ἢ φλοῖοσ πᾶρίζαν, βῆ τυχῆσ ἰσ. βαλάνοσ δὲ γδασάμε- νοι καὶ φραζόντες, ἐχρόσασαν ὄφ ἡδονῆσ πωεί δρυῶ πινᾶ καὶ φραζῶν, ζεῖδωροσ δὲ καὶ μῆτιρεσ καὶ ἔσφον ἀποκαλοῦντες ἐκείνω,

ἡ δὲ τότε βίος ἐορτὴν ἔγωγε, πὰρ δὲ ἄλλα φλεγμονῆς ἡ ἀπὸ
 τα μετὰ καὶ συγρότητος. ὑμᾶς δὲ πῶς νῦν τίς λύσα καὶ τίς οἴ-
 ερος ἀγὰρ πρὸς μιαιφονίαν, οἷς τοσαῦτα πρὸς ἐστὶ τὰ ἀδικημάτων
 τί κατὰ φύσιν δεῖτε τῆς ὡς βέβη μὴ διωκαμένης; τί τὸ θεομο-
 φόρον ἀσεβείτε Διὸς καὶ τῆς ἡμετέρας καὶ μελιχρον αἰχμη-
 νετε Διόνυσον, ὡς οὐχ ἰκανὰ πρὸς τῶν λαμβάνοντες; οὐκ
 αἰδέεσθε τὴν ἡμέραν καὶ τοὺς αἵματι καὶ φόνου μνηστῆρας; ἀλ-
 λα δράκοντας ἀγροῖς καλεῖτε καὶ παρδάλεις καὶ λέοντας, αἰ-
 τοὶ δὲ μιαιφονεῖτε εἰς ὠμότητα καταλιπόντες ἐκείνοις σὸδεν.
 ἐκείνοις μὲν γὰρ φόνος ἔσθ' ἡμῶν δὲ ὄφιν ἔστιν. ἐγὼ δὲ ἡ λέον-
 τας γὰρ ἀμυνόμενοι καὶ λύκους ἐσθίουμεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐσθ-
 ἴωμεν τὰ δὲ ἀβλαβῆ, καὶ χροῖσθ' ἡμῶν, καὶ κύνες, καὶ κύνες δὲ δα-
 κείν, συλλαμβάνοντες, ἀποκτενύμενοι. ἀνὴρ Δία καὶ κέλλοις
 ἐνεκα καὶ χάριτος ἢ φύσις ἔοικεν ἔξενεκεῖν. ὁμοίον ὡς εἴ τις τὸν
 Νεῖλον ὄραν πλημμυροῦντα, καὶ τὴν χώραν ἐμπιπλῶντα γενί-
 μου καὶ καρποφόρου ῥόδου, μὴ τῆτο θαυμάζοι ἔφερομένον
 ὁ φυλάξιον, καὶ ἄκαρπον τὴν ἡμερωτάτων καὶ βιωφελῶντων
 καρπῶν, ἀλλὰ ἰδὼν ποῦ καὶ κροχθ' ἔχον ἐνηχρόμενον, καὶ ἀσπί-
 δα κατασυρομένην, καὶ μῆλας ἀγροῖς ζῶα καὶ μίαν, ταῦτα
 λέγει τὰς αἰτίας τῆς μέμφεως καὶ τῆς πρὸς ἄδικης ἀνάγκης.
 ἢ νὴ Δία τὴν γὰρ ταῦτι καὶ τὴν ἀρετὴν ἀποβλέψας ἐμπεπλη-
 σμένῳ ἡμέρων καρπῶν καὶ βελούσαν ἀσάχων, ἔπειτα ἔσο-
 βλέψας ποῦ τοῖς ληίοις τῆσι, καὶ ποῦ πινὸς ὡρας ἐσάχων ἰ-
 δὼν καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς, εἴτα ἀφείδ' ἐκείνα καρποδοῦν καὶ ληί-
 ζεσθαι, μέμφοιτο πρὸς τῶν. ποιοῦτον τι καὶ λόγους ῥήτορας ἰ-
 ρῶν ἐν δίκη πινὴ καὶ σιωπῆσεια πληθύνοντα καὶ φερόμε-
 νον ὅτι βοήθειαν κινδύων, ἢ νὴ Δία ἐλέγχω καὶ κατη-
 γορία πολυημάτων καὶ ἀποδείξεων, ῥέοντα δὲ καὶ φερό-
 μενον οὐχ ἀπλῶς σὸδ' ἐλιπῶς, ἀλλ' ὁμοῦ πάσει πολλοῖς,
 μάλλον δὲ πρὸς ἀπὸ τῶν, εἰς ψυχῆς ὁμοίως πολλὰ καὶ ποι-
 κίλας καὶ ἀφάροισι τῶν ἀκροαμένων ἢ τῶν δικαζόντων, D
 ἀσ δὲ βέβαια καὶ μεταβάλλειν, ἢ νὴ Δία πρὸς αὐτῶν καὶ ἡ-
 μερῶν καὶ καταστῆσαι. εἴτα παρὲς τῆτο τῶ πρὸς ἄδικης
 τος, ὄραν καὶ μεβείν ὁ φυλάγον καὶ ἀγάνισμα, πρὸς ἀρ-
 ῥήσεις ἐκλέγων, ἀσ καπῶν ὁ λόγος συγκατελέγε τῆ ῥύ-
 μη τῆς φωνῆς, σιωπεσιπῶν καὶ παρῶν τῶν τῶν τῶν τῶν
 πῶ τῶ λόγους καὶ δημηγῶν πινὸς ὄραν. ἀλλ' ὁδὲν ἡμᾶς
 δυσωπεῖ, οὐ χροῖας ἀπὸ τῶν εἰδῶς, οὐ φωνῆς ἐμμελοῖς πι-
 τανότης, οὐ πρὸς ἀπὸ τῶν ψυχῆς, ἐδὲ κατὰ τῶν ἐν διαίτη καὶ
 πρὸς τῶν ἐν σιωπῆσει τῶν ἀθλίων, ἀλλὰ σαρκιδίς μικρὸν χά-
 ρειν, ἀφαιρούμεθα ψυχῆς ἢ λιον, φῶς, τὸν τῶ βίου χρόνον,
 ἐφ' ὃ γέρονε καὶ πέφυκεν. εἴτα ἀσ φησὶ καὶ διέτρεσε
 φωνῆς ἀπὸ τῶν εἶναι δοκῶν, οὐ πρὸς ἀπὸ τῶν καὶ δεήσεις
 καὶ δικαιολογίας ἐκείνου, λέγοντος, οὐ πρὸς ἀπὸ τῶν σου πῶ
 ἀνάγκη, ἀλλὰ πῶ ἔβην ἵνα φάγῃς, ἀποκτείνον ἵνα δὲ ἴδον
 φάγῃς, μὴ με ἀνάγει. ὡ τῆς ὠμότητος. δεινὸν μὲν ἔστι καὶ
 πρὸς ἀπὸ τῶν ἰδεῖν βᾶπεζαν ἀπὸ τῶν πλοισίων νεκροῦσμοις
 χροῖων μαγείρας καὶ ἰσοποιοῖς δεινότερον δὲ ἀποκτε-
 ζομένην. πλείονα γὰρ τὰ λειπόμενα τῶν βεβρωμένων ἔστιν.
 οὐκ οὐ ταῦτα μάτῳ ἀπὸ τῶν. ἔτερον δὲ φειδόμενοι τῶν
 πρὸς ἀπὸ τῶν, οὐκ ἔσθ' ἡμῶν σὸδ' ἐκείνους πρὸς ἀπὸ τῶν
 τῶν κρέα, ζῶντων δὲ οὐκ ἐφείσαντο. ἀλλ' ἄγε, παρῶ-
 λήφαλον ἐκείνοις λέγει τὴν ἀνδρῶν, ἀρχὴν ἔχον τῶν φύ-
 σιν. ὅτι γὰρ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν κατὰ φύσιν ὁ σαρκοφαγεῖν, πρὸς ἀπὸ τῶν
 σὸδ' ἐν γὰρ ἔοικε ὁ ἀπὸ τῶν σῶμα τῶν ὅτι σαρκοφαγία γενεῶν, οὐ
 γρὸς τῶν χεῖρας, οὐ γρὸς τῶν οὐχῶν,

A hanc enim eius seculi festiuitatem vnicam noue-
 rant homines, reliqua omnia perturbationis ac tri-
 stitiæ plena erant. Vos autem quomodo nunc ra-
 bies quædam & œstrus agit ad cædes sceleratas, in
 tanta rerum necessariarum abundantia? Cur ter-
 ram mendacio grauatis, tanquã alere vos quæ ne-
 queat? cur legiferã Cererem impie offenditis, cur
 Mansuetum & Comem hac contumelia afficitis,
 vt non fatis vos ab illis accipere præ vobis geratis?
 Non pudet mites fructus cum sanguine & cæde
 miscere? Dracones, pantheras, leones, dum sæui-
 ciæ accusatis, ipsi interim improbis cædibus eorũ
 B feritati nihil ceditis. quippe iis ea animalia alimen-
 tum, vos obsonium vobis paratis. Non enim leo-
 nes & lupos, eorum vlti iniurias, voramus: sed his
 omiſſis, innocua, mansueta, & stimulis dentibus-
 que ad lædendum carentia interficimus. quæ me
 Hercle pulcritudinis venustatisque gratia videtur
 natura produxisse. Ac perinde facimus, ac si quis
 exundantem cernens Nilum, à quo terra implea-
 tur genitabili ac frugifero fluore, non admiretur
 eius vim, fecundam mitissimarum ac vitæ utilissi-
 marum frugum, sed sic vbi crocodilum innatare,
 aut aspidem deuolui, muscarumque videat feram
 C & impuram nationem: has vituperationis causas
 proferat. Aut si quis solum hoc telluremque cer-
 nens manuetis frugibus refertam, fetamq; spicis,
 dispiciens deinde in segete ista lolii aristam aut o-
 robanches, frugum omiſſa lectione, isthæ incu-
 fet. Quid, si quis orationem rhetoris in iudicio ac
 patrocinio sentiat ferri ad depulsionem periculi,
 aut demonstrationem & coargutionem facinorũ,
 quæ non simpliciter, neq; tenuiter incitata fluat,
 multis simul motibus variorum animorum instru-
 cta, & ingeniorum, quæ diuersis sunt auditoribus,
 aut iudicibus, aut excitandis aut murandis, aut et-
 iam placandis atque sedandis: omiſſis istis, neque
 D reputans aut metiens operam impensam, atq; cõ-
 tentionis magnitudinem, aliqua vocabula non re-
 cte prolata excerptat, quæ inter orationis impe-
 tum elapsa sunt: eoque nomine oratorem ipsum
 vituperet? * Sed nihil nobis verecundiam
 incutit, non color floribus certans, non vocis
 concinna suauitas, non solertia, non puritas in-
 victu, non summa prudentia miserorum anima-
 lium: exiguæ carunculæ gratia spoliamus ea So-
 le, luce & vitæ tempore iis dum nascerentur de-
 stinato. Deinde quas emittunt ea voces, puta-
 mus indistinctas esse, non deprecationes singulo-
 rum, non obtestationes, quouis eorum dicente:
 E Non deprecor si necessitas te cogit, iniuriam de-
 precor: interfice vt cibum habeas, noli interfice-
 re vt suauius edas. Proh crudelitatem. Atrox qui-
 dem est res, videre apposita homini diuiti mēsam,
 qui coquis vtatur sua obsonia de cadaueribus qui
 cõficiant. Atrocior, videre sublatã. plura enim re-
 liqua sunt quã quæ sint vorata. ergo reliqua frustra
 sunt interfecta. & cum appositis abstinuerint, non
 finunt alios carnes recusatas scindere, cum nõ pe-
 percerint viuus. Verum. n. vero accepimus istos ho-
 mines hoc dicere, esũ carniũ habere à natura ini-
 tiũ. At non à natura hominẽ hoc habere vt carnes
 edat, primũ ipsa corporis humani demonstrat con-
 F stitutio. Non oris vnus, non vnquis acumẽ adest,

non
 lor ip
 mola
 gita
 nem
 con
 dum
 que
 leo, u
 can
 or
 uum
 & d
 e car
 anima
 mortu
 ignis
 medic
 decep
 scitum
 mifer
 didisse
 stulter
 scem en
 des ita
 dignem
 condic
 vinum,
 b'ca, h
 dendum
 mus, ho
 modo p
 gi. Qu
 crudita
 ro crua
 tut conf
 sacerdo
 pallio v
 bis, inq
 me herc
 banorum
 te, ita ph
 certauit,
 nis esus
 nostris ac
 ingenera
 quidem
 tem heb
 dam, vt
 crastios,
 appella
 & Pinda
 tum, ani
 simam.
 tur sonitu
 vala icta
 manu ob
 more occ
 suum face
 porum qu
 parum aut
 sum dubio
 in corpore

non dentium asperitas, non ventris robar, non calor spiritus, quo subigere & mutare possit carneā molē. Sed iam tum ipsa dentium laxitate, oris exiguitate, linguæ mollicie, & spiritus ad concoctionem imbecillitate, esum carniū eiurat. Quod si contendis te natum esse ad hoc cibi genus sumentum, primum id quod vis edere, ipse interfice, idque tua solius opera, non feces pita utens, non malleo, non securi, sed sicut lupi, vrsi, & leones ipsi necant quæ vorare volunt, ita tu morfu bouem, aut ore suem neca, ouemq; aut leporem irruens in viuum etiamnum diripe, sicut istæ feræ. Sin exspectas dum moriatur, vererisq; præsentem animam è carne expellere: cur cōtra naturam edis id quod anima est præditum? Imo nemo anima cassum & mortuum animal ita edit sic ut est. elixant, affiant, ignis & condimentorum ope mutant, eademque medicamentis innumeris amoluntur, ut gustatus deceptus alienum alimentum admittat. Et vero scitum est illud Laconis, qui cum in caupona emisset pisciculum, idq; cauponi coquendum tradidisset, atq; caseum, & acetum, oleumq; ab eo postularetur: Quid, inquit? an si isthæc haberem, piscem emissem? Nos autem ita flagitiosas inter cædes istas luxuriamus, ut carnem obsonii nomine dignemur. deinde obsoniis indigemus ad ipsam condiendam carnem, admiscentes oleum, mel, vinum, agrum, acetum, aromata Syriaca & Arabica, haud aliter, ac si re vera cadauer humi condendum condiremus. Etenim carnes, quas edimus, hoc modo diffuentes, emollitas, ac quodam modo putrefactas difficile est à concoctione subigi. Quinetiam superatæ vi concoctionis carnes, cruditates tamen molestas gignunt. Diogenes vero crudum polypum vorare sustinuit, ut amoliretur confectioem, qua ignis obsonia conficit. & sacerdotibus multisq; aliis circumstantibus, caput pallio velans, polypumque ori admouens, Pro vobis, inquit, ego me periculo obicio. præclarum me hercle periculum, scilicet ut Pelopidas, p Thebanorum, Aristogiton pro Atheniensium libertate, ita philosophus aduersus crudum polypum decertauit, ut vitam humanam efferaret. Porro carnis esus non modo præter naturam corporibus nostris accidunt, sed satietatem etiam crassiciq; ingenerant. Vinum enim & carniū esus, corpus quidem robustum validumq; faciunt, animos autem heberant. Ac ne athletas adducendo offendam, vtar cognatis exemplis. Bæotos nos Attici crassos, stupidos, stolidos maxime ob voracitatem appellauerunt, atq; adeo fues, & Menander

-- mandibulas habent.

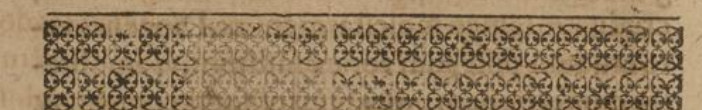
& Pindarus. Notum vero est, secundum Heracletum, animam siccam esse optimam atq; sapientissimam. Id quoq; constat, vasa vacua cum pulsantur sonitum reddere, impleta obmutescere, ærea vasa icta vocem in orbem didunt, nisi quis iniecta manu obturet atq; inhibeat. Oculus etiam humore occupatus abundante hebescit, & officium suum facere nequit. Solem per aerem humidū, vaporumq; multitudinem crudorum intuentes, non purum aut splendidum, sed obscurum & caliginosum dubioq; lumine cōspicimus. Ita profecto etiā in corpore repleto & turbido, alienisq; cibis graua-

A οὐ βραχύτης ὀδόντων πρὸς ἐστίν, ἔχει δὲ ἰσχυρὰ καὶ πνεύμα-
 τος θερμότης, βρέψαι καὶ κατεργάζασθαι δυνατὴ ὁ βαρὺ καὶ
 κρεαδέες· ἀλλ' αὐτὸθεν ἡ φύσις τῆς λειότητι τῶν ὀδόντων, καὶ
 τῆς σμικρότητι τῆς σάρκατος, καὶ τῆς μαλακότητι τῆς γλωσ-
 σης, καὶ τῆς πρὸς πέψιν ἀμβλύτητι τῆς πνεύματος ἐξομι-
 νται τῶν σαρκωφαγίων. εἰ δὲ λέγεις πεφυκέναι σεαυτὸν ἐπι-
 ποιῶν τὴν ἐδωδὴν, ὁ βούλει φαγεῖν, πρὸς τὸν αὐτὸς ἀποκτε-
 νον· ἀλλ' αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ, μὴ χρησαίμενος κηπίδι, μη-
 δὲ τυσάνῳ πνί, μηδὲ πελέκει, ἀλλὰ ὡς λύκει καὶ δῆκτοι καὶ
 λέοντες αὐτοὶ ὡς ἐαδίῳσι φονεύουσιν, ἀεὶ δὲ δὴ γματὶ βοῦν, ἢ
 B σόμασι σὺν, ἢ ἄρνα ἢ λαγῶν διαρρήξον, καὶ φάτε παρὸς πεσῶν ἐν
 ζῶντος ὡς ἐκείνα. εἰ δὲ ἀναμύρεις νεκρὸν γνέσθαι ὁ ἐαδίμε-
 νον, καὶ δυσωπεῖ σε παρῆσαν ψυχῶν ἀπελάυνει τὴν σάρκα, πῶς
 πῶς φύσιν ἐαδίεις ὁ ἐμφυζῶν; ἀλλ' οὐδὲ ἀψυζῶν αὐτὸς φά-
 γει καὶ νεκρὸν οἶόν ἐστιν, ἀλλὰ ἐφόσον, ὀππῶσι, μεταβάλλοις
 C ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ φαρμάκων, ἀλλοιοῦντες καὶ βρέποντες καὶ σθε-
 νύοντες ἠδύσμασι μυελοῖς τὸν φόνον, ἵνα ἡ γαστὴρ δὲ πατη-
 θεῖσα πρὸς δέξεται ὁ ἀλλότριον καὶ τοῦ χαλεπὸν γὰρ ὁ Δα-
 κωνος, ὅς ἐστι δὴ δὴ ἐν πρὸς δέξεται παρὰ μύρος, πῶς πρὸς δέξεται
 σκλάβασα παρέδωκεν· αἰτιῶντος δὲ ἐκείνου τυρῶν καὶ ὄξος
 καὶ ἔλαιον, ἀλλ' εἰ τῶντα εἶχον (εἶπεν) ἐκ ἀνθρώπων ἐπαρὰ μίλι,
 ἡμεῖς ὅτις ἐν ταῖς μακρόναι βυφάμεν, ὡς τε ὄψον ὁ κρέας
 πρὸς σαρκωφάμεν, εἴτα ὄψον πρὸς αὐτὸ ὁ κρέας δεόμεθα,
 αἰαμιγνύμετες ἔλαιον, οἶνον, μέλι, γάρον, ὄξος, ἠδύσμασι Συ-
 ειακίσι, Ἀρραβικίσι, ὡς πρὸς ὄντως νεκρὸν ἐκφαζόντες, καὶ
 γὰρ ὄντως αὐτῶν ἄεθλῶντων καὶ μαλακῶντων καὶ ἔσπον πι-
 νὰ κρεοσαπέντων ἔργον ἐστὶ τὸ πέναι κρεατῆσαι καὶ ἀκρεα-
 τηθείσις ὅτι δὴ βρῶν βαρῦτητος ἐμποεῖ καὶ νοσώδης ἀπερίας.
 Διογῆνης ὁ ὠμὸν φαγεῖν πολὺ ποιω ἐτόλμησεν, ἵνα τὸ ἀφ' ἑ-
 αυτοῦ πρὸς ἐκβάλη κατεργασίαι. τῶν δὲ ἱερέων καὶ πολλῶν πρὸς ἐ-
 D τῶντων αὐτῶν αἰδεσάμεν, εἶχε ἀλυφάμενος ἐπὶ τῶν καὶ τῶν
 σόματι πρὸς φέρων ὁ κρέας, ὅτι πρὸς ὑμῶν (φρῶσι) ἐγὼ πα-
 ρεβάλλομαι καὶ πρὸς κινδυνώω καλὸν, ὡς Ζεὺς, κινδυνῶν. οὐ
 γὰρ ὡς Πελοπίδας ἔσφ' τῆς Θεῶν ἐλθῆς, ἢ ὡς Ἀρ-
 μόδιος καὶ Ἀριστογίτων ἔσφ' Ἀθῶντων πρὸς κινδυνώω-
 σεν, ὁ φιλόσοφος ὠμῶν πολὺ ποδι ἀφ' ἑαυτοῦ κρέας, ἵνα τὸ βίον
 ἀποθῆται. οὐ πίνω μόνον αἰ κρεοφαγίαι τοῖς σώμασι
 γίνονται πῶς φύσιν, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς ἔσφ' πληρομο-
 νῆς καὶ κέρου παχυύοισιν. οἶνος γὰρ καὶ σαρκῶν ἐμφορήσεις
 σῶμα μὲν ἰσχυρὸν ποιοῖσι καὶ βρωμαλέον, ψυχῆν ὅτι ἀσθενέα.
 E καὶ ἵνα μὴ τοῖς ἀθληταῖς ἀπερῶνται συγγένει χρωμα-
 τῶν ἀδείμασι. τοῖς γὰρ Βοιωτοῖς ἡμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι πα-
 χύεις καὶ αἰαδοῦντες καὶ ἠλιθιοῖς, μάστιγα ἀφ' ἑαυτοῦ ἀφ' ἑαυ-
 τῶν πρὸς σαρκωφάμεν. ἐστὶ δὲ αὐτῶν. καὶ ὁ Μένανδρος, οἱ γὰρ
 τοῖς ἔχοισι. καὶ ὁ Πίνδαρος, Γινώμαι τ' ἐπειτα, αὐτῆς ἐπὶ
 ψυχῆ σφωτάτη, καὶ τὸν Ἡρακλειτον εἰσικεν. γινώμαι τ' ἐπει-
 τα. οἱ πῆτοι κρουσθέντες ἠγροῖσι, γινώμαι δὲ πλήρεις, οὐχ ὑ-
 πακρῶσι τ' πληγῶν. τῶν γὰρ καλῶν μᾶλλον τὰ λεπτὰ τοῖς φό-
 φοις ἐν κύκλῳ ἀφ' ἑαυτοῦ δίδωσιν, ἀλλὰ οὐ ἐμφορῆσαι καὶ τυφλά-
 σι τῆ χειρῆς πληγῆς πρὸς φερεμῆς. ἐπιλαμβανόμενος
 F ὁ φθαλμὸς ὑγρὸν πλεονάσαντος διαπληθεῖς, μαρτυρεῖ
 καὶ ἀπνεῖ πρὸς ὁ οἰκείον ἔργον. τὸν ἥλιον δὲ ἀέρος ὑγρὸν
 καὶ πληθῶν αἰαθυμιάσεων ἀπέστων ἀφ' ἑαυτοῦ σάντες, οὐ κα-
 τῶν, ὅσδε λαμπερῶν, ἀλλὰ βύθιον καὶ ἀχλὺν ἀφ' ἑαυτοῦ ἀσυμφύτοις,

ἀσύνοντα ταῖς ἀνθρώπων ὀφθαλμοῖς. ἔσφ' δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ σῶματις πολεροῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ κρέας, καὶ βαρυνόμενος ἐσφ' ἑαυτοῦ ἀσυμφύτοις,

πᾶσα αἰάγκη ὁ γάρωμα τῆς ψυχῆς καὶ ὁ φέλος ἀμβλύ-
 τῆα καὶ σύχυσιν ἔχον, καὶ πλανᾶσθαι καὶ φέρεσθαι πρὸς τὰ
 λεπτὰ καὶ διεστῶρητα τέλη τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τὸν ἐκ
 ἐξούσης χωρὶς ὅ τῶν ὁ πρὸς φιλανθρωπιδὸν ἐπισμὸς ἔδο-
 κείτο μακάριον εἶναι; τίς γὰρ αἰ ἀδικήσεν αἰθροπον, ἔτω πρὸς
 ἀλλότρια κακὰ καὶ ἀσύμφυλα ἔχει κέρδιον καὶ πρὸς τὴν φι-
 λανθρωπείαν; ἐμνήσθην ὅτι πτωχὸν ἤμερον ἔχει κέρδιον, ὅ
 ἔξενόχριστος, καὶ ὅτι Ἀθῆναιοι ἔδωκαν τὸ κρίον ἐκδεῖραν δι-
 κίω ἐπέστησαν. ὅτι ἐστὶ ὁ (οἶμος) γέρον ὁ ζῶντα βασιανίζων
 ἔπαρρησιν καὶ ὁ ζῆν καὶ φονδύοντος. ἀλλὰ μάλλον (ὡς εἶ-
 κε) τὸ πρὸς σιωπῆσαν ἢ τὸ πρὸς φύσιν ἀγαθόν, καὶ ταῦτα
 μὲν ἐκεῖ κρινότερον ἔλεγον. πῶς ὁ μέγαλιος καὶ μυστηριώδης καὶ
 ἀπίστον ἀνδράσδε φησὶ (ἢ φησὶ ὁ Πλάτων) καὶ ἀπὸ τῆς φρονούσιν
 ἐργῶν ὁ δόγματος, ὅτι μὲν ὅτι ἔδωκεν κινεῖν, ὡς πρὸς ναῦν
 ἐν χιμῶνι ναύκληρος, ἢ μηχρῶν ἐρῶ ποιητικὸς αἰὲρ ἐν θεά-
 ρω σκηνῆς πρὸς φερομένης. ἔχειρον δὲ ἴσως καὶ πρὸς ἀνακρέσα-
 σθαι καὶ πρὸς ἀναφωνήσθαι τὰ ἔμπεδοκλέους. ἀλλήθρῃ γὰρ
 ἐν ταῦτα τὰς ψυχὰς, ὅτι φόνων καὶ βρώσεως σαρκῶν καὶ ἀλλήλο-
 φαγίας δίκην πίνουσι σώμασι θνητοῖς ἐνδεδένται. καίτοι δοκῶ
 παλαιότερος εἶναι ὁ λόγος εἶναι. τὰ γὰρ δὴ πρὸς τὸ Διόνυσον με-
 μυθευόμενα παρὰ τὸ ἔλαμελισμῶν, καὶ τὰ Τιτάνων ἐπὶ αὐτὸν πολ-
 μήματα, γευσάμενον τε ἔφονε καὶ λάσεις τε τῶν καὶ κεραυ-
 νόσεις, αἰνημένος ἐστὶ μῦθος εἰς τὸ παλιγενεσίαν. ὅ γὰρ ἐν ἡμῶν
 ἀλογον καὶ ἀτακτον καὶ βίαιον, οὐ γέρον ἀλλὰ δαμονικόν, οἱ πα-
 λαοὶ Τιτάνας ὠνόμασαν, καὶ τῆς ἐστὶ καὶ λαζομῶν καὶ δίκην
 διδόντος.

A omnino necesse est splendorem animi lucemque
 retundi, atq; conturbari, vagarique & ad viles res
 cernendas te conferre, cum ad consideranda ea q̄
 aliquid habent difficultatis, nihil ei sit acuminis at-
 que viriū. Iam absq; hæc essent, quis non maximi
 faciat ad suefactionē ad humanitatem? quis enim
 lædere vellet hoēm, ita benigne & humaniter affe-
 ctū animo ad aliena & non cognatorum sibi mala?
 Nudiustertius differens, mentionē feci Xenocra-
 tis: & q̄ Athenienses pœnā ab eo exegerūt, qui vi-
 uo arietī pellē detraxerunt. non est aut, puto, viū
 torquens deterior eo qui interficit. Sed nimirum
 magis ea sentimus q̄ consuetudini, q̄ quæ naturæ
 repugnant. Initium aut nostræ opinionis, magnū
 illud & sacri mysterii germanum, ignavisq; (vt ait
 Plato) & mortalia sapientibus incredibile, equidē
 vix audeo verbis attingere: tanquā cum nauim in
 tempestate gubernator torquet, aut in teatro sce-
 na labante, machinā tollit poeta. Tamen nihil ob-
 stat quominus Empedocleam sententiā proœmii
 loco præcinā. Quod. n. nostræ animæ mortalibus
 corporib. sunt illigatæ, id ita interpretatur, quod
 pœnas ex cædium & esus carniū pendant. Quanq̄
 hæc quidē oratio videtur esse antiquior. Quæ. n.
C fabulæ ferūtur de Baccho membratim discerpto,
 & quæ aduersus eum conati sint Titanes, vtq; gu-
 stauerint cæsi cadauer, punitiq; & fulminibus icti
 perierint: sermo est qui ad novos refertur natales,
 secundumq; ortum. Brutam enim in nobis animæ
 facultatem, incompōsitam eam & violentam, non
 diuinam, sed à genio profectam, veteres Titanas
 appellauerunt: eaq; est quæ dat pœnas.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ
 ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΦΑΓΙΑΣ.

Λόγος β.

EΠΙ τὰ ἔωλα τῆς σαρκεφαγίας πρὸς
 φάπυς ἡμᾶς ὁ λόγος πρὸς ἀκαλεί τῆς
 περὶ ἀφροσύνης καὶ πρὸς θυμίας ἡμέας.
 χαλεπὸν μὲν γὰρ (ὡς πρὸς Κάτων ἔφησε)
 λέγειν πρὸς γαστέρας ὅτι μὴ ἐχούσας
 καὶ πέποιται ὁ τῆς σιωπῆσας κικεῶν, ὡς
 πρὸς ὁ τῆς Κίρκης ὠδίας ὀδύνας κικεῶν ἀπάσας τε γρούς τε
 καὶ ὁ ἀλκιστρον ἐκβάλλει τὴν σαρκεφαγίας ὡς ἐμπε πλησιέ-
 νων τῆς Φιλιππῶν, καὶ ἀφραπέπαρμένον, οὐ γὰρ δὴ ὄντιν. ἐπεὶ
 καλῶς εἶχεν, ὡς πρὸς Αἰγύπτιοι τὴν νεκρῶν καὶ χιλιῶν ἔξελόν-
 τες, καὶ πρὸς τὸ ἥλιον ἀναχίζοντες ἐκβάλλουσιν, ὡς αἰτίαν ἀ-
 πύτων ὧν ὁ αἰθροπος ἡμῶν, ἔτως ἡμᾶς ἐαυτοῖς τὴν γαστρι-
 μῶρῃαν καὶ μαιφονίαν ἐκτέμνοντες, ἀγνώσθαι τὴν λοιπὸν βίον.
 ἐπεὶ ἢ γε γαστῆρ ἔμαιοφόνον ὄντιν, ἀλλὰ μαινόμηνον ἀπὸ τῆς
 ἀφροσύνης. οὐ μὲν δὲ εἰ καὶ ἀδύνατον, ἢ ἀφρα πῶς σιωπῆ-
 σαν ὁ αἰθροπος ἀγνώμηνον, τὰ ἀμῶν τῶν πρὸς ἡμᾶς
 μετὰ ἀφρα τὸν λόγον, ἐδώμεθα σάρκας, ἀλλὰ πεινώντες ἔ-
 βυφώντες· αἰαρήσομεν ζῶν, ἀλλὰ οἰκτείροντες καὶ ἀλ-
 γουῶντες, ἔχουβρίζοντες ὡς ἐβασιανίζοντες· οἶα νῦν πολλὰ
 ἔρασαν, οἱ μὲν εἰς σφαγῶν ὧν ὠλοῦντες ὀβελοῖς ἔλαπύροις,

P L V T A R C H I
 DE CARNIVM ESU,
 Oratio posterior.

RATIO nos hortatur, vt recentibus
 alacribusq; cogitationibus
 ad disputationem de carniū esu
 pridianā reuertamur. Est vero,
 vt aiebat Cato, difficile verba
 facere ad ventres auribus caren-
 tes: hauustuq; est à plerisq; con-
E suetudinis ille è variis mixtus ac confusus potus,
 Circæi cyceonis instar pariens
 Fraudes, & gemitus, cruciatus, atq; dolores.
 neq; facile hamus eximi pōt esus carniū, voluptatis
 cupiditate occupatis ac tanq̄ trāsfixis. Equidē cō-
 ueniebat, vt quo more hominis mortui vētrē exse-
 cāt, atq; aduerso Sole cōseisū abiiciūt, eū innuētes
 fuisse causā omniū quæ in vita peccauit homo: ita
 nos gulæ cædisq; studio euulso reliquū vitæ tēpus
 caste exigere. quādo ipse venter nō ad cædes im-
 pellit, sed intēperantiæ nostræ culpa iis polluitur.
F Verumtamē si fieri nequit vt plane vitemus esum
 carniū, & cōsuetudo facit vt nos pudeat isto pecca-
 to abstinere: saltē cū ratione peccemus. Edamus,
 inquam, carnes, sed fame, non luxuria impulsī: in-
 terficiamus animal, sed miserantes & dolentes: nō
 insultantes & excruciatos. qualia nunc multi mul-
 ta perpetrant. alii verubus ignitis porcos iugulant,
 vt ferri